

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

D[omi]nica de passione. Tex. euang. Joa[n]. ca. viij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](#)

Tractatus

.II.

namē habebat de eo plenā sciām: sūm illud
 Jo. i. Deū nemo vidit ynḡs ymigenit̄ z̄c
 Quarto q̄ in veteri testamēto inotuit p̄
 sub rōne dei oīpōctis: nō tñ sub rōne pa/
 tris h̄ntis filii substancialē. H̄c q̄tuor
 rōnes sunt sc̄i Tho. in postilla: sed q̄raz
 intellige d̄cūdeis minoribz vel malibz: q̄a
 mysteriū trinitatis: sp̄ a maiori p̄p̄ fuit cogni/
 tum n̄l̄ essent mali nesc̄tēs q̄scire tene/
 bant: v̄c̄ patr̄. i. y. q. q. ar. viij. (H̄c verba
 locut̄ est ielus in gazo phylacio). i. in loco
 vbi erat gazo phylaciū. i. arca sūm magist/
 r̄b̄st. in q̄ offereban̄ z̄ fuaab̄ munera. p̄
 tēpli regatiōe: a gaze p̄sice: latine diuītie:
 z̄ phylaxe q̄d est fuare. Habebat autē ve/
 ide dic forāmē desup: p̄ q̄d dū clausa erat
 pecunia inferebat. Lorbona v̄el corba
 erat arca in q̄ munera reponebat votua
 sicut in musach: regia v̄el diep̄ solemnituz.
 Quelibz tñ h̄z generali noīc gazo phyla/
 ciū dicebat. H̄c autē introducit euāgeliū
 sta vt sciām? q̄ ch̄s publice loqbas (do/
 cens in tēpli) id est in atrio tēpli vbi p̄sue/
 nerūt isti docere: z̄ ob hoc magis indigna/
 ban̄. Et nemo apprehēdit ei) q̄uis habe/
 ret apphēdēti volūratē (q̄ nodū venerat
 hora eius). i. in q̄ pati vellet sūm Aug. Nō
 aut ei? i. in q̄ fato vrgente pati cogeref.

Et in hac pte ē litterale documentū q̄n/
 tum teneamur ch̄o: q̄ sp̄ore se p̄ nob̄ ob/
 tulit. Hero. ad Oceanū. Ch̄us psalute
 m̄ra dorisum verberibz: sp̄uraminibz faciē:
 maxillas palmis nō p̄fundis p̄parare: et
 nos p̄ eo etiā leue p̄fundimur audire sui
 cium. Hec ille. Est autē notandū q̄ hoc
 euāgeliū legif in die virginis p̄segrata: q̄
 in sensu quali allegorico ei conueniūt illa
 verba: ego sum lux mūdi z̄c. Et p̄ heriaz
 apparer differētia maior inter ipam z̄ ce/
 teras mulieres q̄ non sunt caste vt ea de q̄
 sabbato p̄cedēte dictū est. Quō aī sit lux
 mūdi ostendit Salomō Lanf. vij. dicens
 Que est ista q̄ pgredit̄ q̄si aurora plurges
 pulera vt luna: electa vt sol: terribilis z̄c.
 Nā p̄cōribz est aurora fugas p̄cōp̄ z̄ne/
 bras: z̄ adduces ḡre splendoz. Un̄ dicit
 mater misēde. Tribularis autē est q̄si lu/
 na: q̄ dñas sup̄ mari. i. amaricat̄: z̄ lucz no/
 cte. i. in tribulatiōe. z̄ est pulera. i. plene lu/
 cens. i. tota nocte in p̄ncipio tribulatiōis

dando p̄stantiā: in medio p̄seuerantiaz: z̄
 in fine corona. Et rāto meli p̄patit q̄nto
 z̄ ipsa ē passa. Sicur em sūm Augus. luna
 obscurat triplicē. s. q̄ est vacua: aut nube
 tecta: aut eclipsata. Sic brā virgo tripli
 cē h̄bit tribulatiōe: singulare. s. q̄ fugi/
 ens in egyptum fuit vacua oī p̄solatiōe: z̄
 q̄n p̄dito filio fuit nube doloris occupata:
 z̄ q̄n ch̄o pendēte fuit sanguinolēta. Un̄
 etiā respectu hor̄ dīc̄t̄ mater misēde. Ju/
 stis āt est velut sol emittēt̄ radios grātuz
 z̄ p̄solatiōnū: yñ z̄ m̄ gratie dīc̄t̄. Lucet
 autē p̄ exemplū suaz virtutū: z̄ bñficiū
 suaz grāt̄: de quibz Eccl. xxiiij. Ego ma/
 ter pulcre dilectionis z̄ timoris z̄ agnitionis
 z̄ lancei spei. Tentatis autē est sicut acies
 armata. Nā ei⁹ noīatio est bacul⁹ in dor⁹
 so diabolī. Num. xxiiij. Lōsurger̄ p̄ga de/
 israel z̄c. Iēsus autē salutatio est tonitru/
 ta. P̄s. Vox tonitru/tū i ro/
 ta. Si⁹ laudatio est pugio trucas caput
 Holofernis. Judith. xvij. Et iō ad eā vīt̄
 cumus: Tu nos ab hoste prege.

Dñica de passione

Ter. euāg. Iō. ca. viij.

Icebat Jesus turbis
 d̄ indeop̄ z̄ principibz
 sacerdotū. Quis ex vo/
 bis arguet me d̄ p̄ctō. Si vitas
 tēdico q̄re vos nō crediti mihi:
 Qui est ex deo: verba dei audiſ.
 Propterea vos nō auditis: q̄a
 ex deo nō estis. Responderūt ḡ
 iudei: z̄ dixerūt ei. Nonne bene
 dicim⁹ nos q̄ samaritan⁹ es tu
 et demonium habes. Respons⁹
 dit ielus. Ego demoniū nō ha/
 beo: sed honorifico patrē meū z̄
 vos in honořastis me. Ego autē
 nō quero gloriā meā: est q̄ que/
 rat et iudicet. Amen amen di/
 cō vobis. siq̄s sermonē meū ser/
 uauerit: mortē nō vidabit̄ i ecer⁹
 nū. Dixerūt ḡ iudei. Munc cogi

Dominica de passione .

nouim⁹ quia demoni⁹ habes.
Abraā mortu⁹ est ⁊ pphere: ⁊ tu
dicas: siq⁹ sermonc⁹ meū fuaueſ
rit morte nō gustabit in eternū.
Mund⁹ maior es patre nostro
Abraā q̄ mortu⁹ sest ⁊ prophe
te mortui sūt. Quē teipm facis:
R̄udit iesus. Si ego glorifico
meipm gloria mea nihil est. Est
pater meus q̄ glorificat me: quē
vos dicitis: qz de⁹ noster ē: ⁊ nō
cognouistis eū. Ego autē noui
eū. Eſi dixerō qz nō scio eum:
ero ſiliſ vobis mēdar. Sz scio
eū: ⁊ ſimonē ei⁹ ſeruo. Abraā pa
ter vester exultauit vt videret
diē meū: vidiſ ⁊ gauiſus eſt. Di
xerūt giudei ad eū. Quinqūta
annos nō dū habes ⁊ Abraā vi
disti. Dixit eis iesus. Amē amē
dico vobis: anteq⁹ abraā fieret
ego ſum. Tulerūt glapides iu
dei vt iacerēt in eū. Iesuſ autē
abſcondit ſe ⁊ exiuit de tēplo.

Icebat iesus tur
bis iudeor⁹ ⁊ pncipib⁹ ſacer
dotū. Quis ex vob⁹ zē. Jo.
vii. In pnci euā. narrat qdā
ſaluatoris ḥ iudeos diſputatio: q̄ in tria
pūca diuidit. que ſunt: Increpatio. Ex
probatio. et Lōmentario.

Quantū ad pīnū chīſ acriter increpa
vit iudeos ſug eo q̄ eius doctiſne nō cre
debant cū dt. (Quis ex vob⁹) o pncipes et
plebei (arguer me de peto). i. Quiet v̄l ve
rejoiceret poſit tale qd male egisti. Orig.
Habz aut ḥ pīnū chīſ magnā fiduciā: cū
null⁹ homi fiducialē hoc dicere potuerit
nisi ſol⁹ de⁹ nr̄: q̄ pcrīnō fecit. Hec ille.
Hec aut ſol⁹ chīſ dt ne iudei poſſint tergi
uerſando dicere. Hō tibi nō credim⁹: qz a/
lit' doces: atq̄ aliter viuis. Gre. Penitare
manuerūdine dei. Nō deignat ex rōne
ondere ſe petore nō ec: qui ex h̄tute diuina
tis poterat peccatores iuſtificare. Hec il
le. Et intendit Gre. q̄ chīſ tantuz erat ne diuimus nos: quia ſamaritan⁹ es tu: ⁊

humilis. q̄ ſi qd ei voluſſet opponere nō
renuiffet ſubire iudicium: et rōnabilis ſe pur
gare. (Si h̄tate), i. verā doctnā dico vob⁹
bis: q̄re nō creditis mihi.) Quali diceret.
Exquo ego iust⁹ apparet: ⁊ doctria mea
sancta ē ⁊ rōnabilis et vera: nō eſt ex par
te mea cauſa q̄ non ſuſcipiatig ea: ſed cau
ſa ē: quia (q̄ ex deo eſt) id ē q̄ ē ex pre dei rā
q̄ amicus eius p fidē: ⁊ gratutū amorez
qui eſt charitas (verba dei audit) delectaſ
bilis et obedienter. Primo quia pprīm
eſt amicorū mutu⁹ colloquijſ delectari:
fm Pbm in li. eth. Secundo qz vt dīc s.
Tho. O amici diligat ſibi ſil'e. Eccl. xiiij.
Sz ois q̄ eſt ex deo inctū h̄mōi h̄z ſiliu
dīne eoz q̄ ſunt de ezi ⁊ eis inheret: ⁊ ſeqn
ter ſpba dei audit: pcpipue ab hiſ q̄ ex deo
ſunt (Propreſea vos nō audit: qz ex dō n̄
eſtis quo ad viaſ: zl quo ad naturaz: vt
ait Aug. In hac parte aut ē līale dō
cumentū: de q̄ Gre. ait. Infrogerſe vnuſ
qſqz ſi ſpba dei aure cordis pcpipit intellic
git vnde ſit. Nā ſunt nō nulli q̄ pcpeta dei
nec aure corporis pcpige dignāf. Et ſunt nō
nulli q̄ hec qdē corporis aure pcpipit: z nul
lo ea mentis deliſiderio coplectit. Et it nō
nulli q̄ libenſ ſpba dei ſuſcipiunt: ita erian
vt in ſletib⁹ cōpūgant: ſed poſt lachryma
rū ips ad iniugate redent. Hī pfecto ver
ba dei nō audiuit: quia hec exercere in ope
re contēnunt. Hac ille. Qui fm sanctuz
Thomam tangit tres diſferentias male
diſpoſitorum.

Horaliter autē hic ſignificat q̄ inimi
cis dei v̄ritas eſt odioſa. V̄ritas eīm eſt
ſicut lux q̄ eſt odioſa oculis lippis. i. ſup/
bis q̄ ſe bñ nō videt ſeu cognoscit. Et ſic
odoz q̄ hoſes recreat: ⁊ ſerpente fugat. i.
luxuriosū: q̄ ſuueuit ſtare i fetore. Et ſicut
ſapor panis q̄ pena eſt iuſano palato. i. a/
varo. Predicatio eīm eſt odioſa v̄itas: de
humilitate: puritate: paupertate

Quantū ad ſcdm rangiſ opprobriū
et contumelia quā iudei intulerunt chīo.
Ethyp. Lū aliquid altū dominus diceret
hoc apud iudeos qui valde iuſensibiles
erant: iuſtitia videbas: vt ex eorū respon
ſione colligitur. Nam ſequitur. Respon
tis derunt ergo iudei et dixerunt. (Nōne be
le. Et intendit Gre. q̄ chīſ tantuz erat ne diuimus nos: quia ſamaritan⁹ es tu: ⁊

Tractatus

II

demoniū habes) Samaritanū fuerāt gen
ret nos tacendū esse qñ obijcīt nob̄ aliqd
niles q̄ decē tribub⁹ captiuatis miss⁹ sūc a qđ fame nō dero gat:puta paugtas: t q̄
Nabichodonosor colere terrā eo p̄: t s̄l̄ possim⁹ negare impositas nobis culpas:
cū deo etiā idola aliq̄ rge coluerunt. Isti q̄ famam n̄am obnubilat. (S̄z honoris/
q̄uis libros moysi recepissent: tñ nō rece/
perant p̄phetas,nec recti erāt in fide iude/
oru: t ap̄t̄ eos fuc̄t sp̄ viles reputati t o/
diosi. Quāuis autē certū s̄f̄p iudei p̄ ista
p̄ba ch̄io inferre voluerint ztumeliaz: tñ
canſa q̄e eū samaritanū dicerū diversiū
mode affigant. Nā fm̄ Orig. h̄ est: q̄ alit
docet ch̄is q̄ ihi sentirer: sic t samaritanū
futurā vitā t aie rōnalis immortalitatem
negantes. Uel ē fm̄ eundē: q̄ credit enz
sentire cū samaritanis in p̄dictis errore/
bus: Iz ad p̄placentia iudeo p̄ futurā vitā
zaiet rōnalis immortalitatē p̄dicar. Uel
fm̄ Theo p̄. est: q̄ aliqui servabat legē. ali
qñ soluebat vt eis videbat sic t samaritanū
in pfecte iudeizabat. Uel forte h̄ ē q̄ eos
scr̄ter increpabat. t hierusalē ac tēpli rui
nam minahaf. id eos samaritanū. i. iude/
o p̄ et populi dei inimicū appellabat. De
moniū vero illū habere discedat fm̄ Orig.
genē: vel q̄ s̄mones ei⁹ capacitatē eoz
trāscēdebat. Uel fm̄ eundē: q̄ ex eo q̄ sol/
uebat legem credebāt eū deo p̄tarū: et
miracula facere diabolica virtute. Uel fz̄
Theo. quia eis cogitatōes eoz dicebat.
Est in aduertendū q̄ sicut dic̄ Chrys. nō
legis sup̄ q̄ eū samaritanū dixerint: cuz
tñ hic dicat se h̄ dixisse. Ex q̄ colligit q̄ n̄
oia ch̄ri imp̄ropia sc̄ptā s̄i. Uel iō dicunt:
nōne bñ dicim⁹ nos tē: q̄ de hoc int̄ se tē
musitabat. Hie. t̄ home. Eccl. iuriū suis
cip̄ies de⁹: nō p̄tueliosa p̄ba rñder. Sed q̄
em̄ Rñdit Iesu s̄ dixit. Ego demoniū
nō habeo) Ex q̄ re qd̄ nob̄ innuit nisi vt
eo tpe q̄ a p̄miss⁹ ex faltitate p̄tuelias ac
cipim⁹: cop̄ etiā p̄a mala rāceam⁹: ne mi
steriū iuste correctōis vertas in arma su/
rois. Hec ille. Lū p̄o duo falsa fuerint ei
oblecta. tamē vñ negavit. l. se habere de
moniū. nō aut̄ se esse samaritanū. Et h̄ p̄/
mo: q̄ manifestū erat illū esse iudeū. Se
cundo vt ostēderet q̄ samaritanos n̄ de/
spiciebat sicut iudei. Tertio fm̄ Aug. ne
videre& negare se de omnib⁹ habere custo/
diā t̄ putentia. Samaritan⁹ em̄ inter⁹
ptat̄ custos. Quarto fm̄ Chrys. vt doce
dei enim tria op̄a optima diabolo alet⁹
ret nos tacendū esse qñ obijcīt nob̄ aliqd
niles q̄ decē tribub⁹ captiuatis miss⁹ sūc a qđ fame nō dero gat:puta paugtas: t q̄
Nabichodonosor colere terrā eo p̄: t s̄l̄ possim⁹ negare impositas nobis culpas:
cū deo etiā idola aliq̄ rge coluerunt. Isti q̄ famam n̄am obnubilat. (S̄z honoris/
q̄uis libros moysi recepissent: tñ nō rece/
perant p̄phetas,nec recti erāt in fide iude/
oru: t ap̄t̄ eos fuc̄t sp̄ viles reputati t o/
diosi. Quāuis autē certū s̄f̄p iudei p̄ ista
p̄ba ch̄io inferre voluerint ztumeliaz: tñ
canſa q̄e eū samaritanū dicerū diversiū
mode affigant. Nā fm̄ Orig. h̄ est: q̄ alit
docet ch̄is q̄ ihi sentirer: sic t samaritanū
futurā vitā t aie rōnalis immortalitatem
negantes. Uel ē fm̄ eundē: q̄ credit enz
sentire cū samaritanis in p̄dictis errore/
bus: Iz ad p̄placentia iudeo p̄ futurā vitā
zaiet rōnalis immortalitatē p̄dicar. Uel
fm̄ Theo p̄. est: q̄ aliqui servabat legē. ali
qñ soluebat vt eis videbat sic t samaritanū
in pfecte iudeizabat. Uel forte h̄ ē q̄ eos
scr̄ter increpabat. t hierusalē ac tēpli rui
nam minahaf. id eos samaritanū. i. iude/
o p̄ et populi dei inimicū appellabat. De
moniū vero illū habere discedat fm̄ Orig.
genē: vel q̄ s̄mones ei⁹ capacitatē eoz
trāscēdebat. Uel fm̄ eundē: q̄ ex eo q̄ sol/
uebat legem credebāt eū deo p̄tarū: et
miracula facere diabolica virtute. Uel fz̄
Theo. quia eis cogitatōes eoz dicebat.
Est in aduertendū q̄ sicut dic̄ Chrys. nō
legis sup̄ q̄ eū samaritanū dixerint: cuz
tñ hic dicat se h̄ dixisse. Ex q̄ colligit q̄ n̄
oia ch̄ri imp̄ropia sc̄ptā s̄i. Uel iō dicunt:
nōne bñ dicim⁹ nos tē: q̄ de hoc int̄ se tē
musitabat. Hie. t̄ home. Eccl. iuriū suis
cip̄ies de⁹: nō p̄tueliosa p̄ba rñder. Sed q̄
em̄ Rñdit Iesu s̄ dixit. Ego demoniū
nō habeo) Ex q̄ re qd̄ nob̄ innuit nisi vt
eo tpe q̄ a p̄miss⁹ ex faltitate p̄tuelias ac
cipim⁹: cop̄ etiā p̄a mala rāceam⁹: ne mi
steriū iuste correctōis vertas in arma su/
rois. Hec ille. Lū p̄o duo falsa fuerint ei
oblecta. tamē vñ negavit. l. se habere de
moniū. nō aut̄ se esse samaritanū. Et h̄ p̄/
mo: q̄ manifestū erat illū esse iudeū. Se
cundo vt ostēderet q̄ samaritanos n̄ de/
spiciebat sicut iudei. Tertio fm̄ Aug. ne
videre& negare se de omnib⁹ habere custo/
diā t̄ putentia. Samaritan⁹ em̄ inter⁹
ptat̄ custos. Quarto fm̄ Chrys. vt doce
dei enim tria op̄a optima diabolo alet⁹
in eo q̄ nō tolerauit q̄ homicide et mēda
ces se filios dei appellaret: s̄z eos dixit di
abolit̄ esse filios t nō dei. q̄ de⁹ tales filii
os nō habz. Uel in eo q̄ in omnib⁹ suis o/
pibus gl̄iam ei⁹ q̄sui. Gre. t̄ home. S̄z
q̄ q̄suis dei zelo yr̄ka p̄ua hoib⁹ deo/
nestat. In semetip̄ dñs patet p̄buit ex
emplū: q̄ ait t vos in honoraſt̄ me) Hec
ille. Aug. Quālis dicat. Ego facio qđ dei
deo: vos non facit; qđ debetis. Hec ille.
Sed q̄ poss̄ aliq̄s dicere: q̄re nō sume
bar de eis vltionē: subdif. (Ego non q̄ro
gl̄iam meam). i. meā exaltatōez nūc. Naž
ch̄is an̄ passionē abiecoez q̄sui. Ama/
tores gl̄ie q̄galis iniurias ferre nō possūt.
Hier. Qui n̄ q̄rit gl̄iaz n̄ sentit p̄tuelia
Hec ille. Est aut̄ notandū q̄ ch̄is in q̄
sum de⁹ in omnib⁹ sua gl̄iam q̄reb̄t sic et
suā bonitatē, p̄ter quā cōicandā oia opa
tur. Nō aut̄ in q̄ntū h̄o querere gl̄ia suā
quā homines querere p̄suerunt: in vē
stib⁹. s̄ in honorib⁹ et hūusmodi. Est
etiam norandū q̄ solus deus potest que
rere gl̄iorias suā: et in se p̄p̄ sine vicio glo
riari, q̄ ex se t in se habet omnia bona:
ino est summū bonū. Creatura autem ex
se nō habet nisi defectū, et omne bonū no
strum sicut dicit August. aut de⁹: aut ex
deo est. Et iō tota gl̄ia creature dz̄ esse in
deo: t nō in semetip̄ relatiue ad deū: fz̄ illo
j. Loī. ix. Qui gl̄iaz tē. Lz̄ aut̄ ego gl̄iaz
mea nō q̄ro q̄samē (est qui q̄rat.) fz̄ de⁹.
(er iudicet) in honoant̄ me. Sed co
tra q̄ vt d̄r. Pater nō iudicat que
q̄. Rñder sicut Lbo. q̄ nō iudicat seculū
a filio: sed ambo sumul. Uel nō iudicat cō
demnādo: q̄ solus fili⁹ in iudicio appare
bit in forma vñibili. Uel hic sumul iudi/
ciū p̄ discreto: fm̄ illud ps. Judica me de
us et discerne tē. q̄si dicat. Est pater qui
gl̄iam meā a vestra discernat. q̄ vestra est
secularis: et mea fm̄ deū. Hec ille ſtūli.
In hac p̄te est docimētū morale. Ju
ptat̄ custos. Quarto fm̄ Chrys. vt doce

Dñica in passione

bāt. s. parce viuere. qz sicut eīm habet Lūc. 7ij. ex h̄ dicebat demoniū habere: Joānē demonia ejcere: vt Dat. xij. In heelze/ bub ejcit demōia: Recete docēt vt h̄. Sic qdam pueri laici mō derabūt religiosis circa obfūatiōes: circa p̄fessiōes & circa p̄ dicatiōes. Est & altō documentū: qz ch̄is in p̄dictis & seqntibz oñdit nobis qnqz re/ media xtra iniurias alienas q̄ ip̄e erga iu/ deos fuauit. Primū fuit patia: qz impa/ tientiā nō oñdit signo: Rbo: vel facto. Se/ cundū fuit silentiū: qz cū dixiſſentiamari/ tanus es tu: nō r̄ndit: nō ſuz: ne daret eis materiā litigādi: qz dixiſſet: imo es: qz iui/ ſti ſamaritā: & cī ſi ſi māducas & bib: & mora/ riſ. Tertiū fuit r̄niſſio pacifici & mollis: vt/ cū pacifice diſpit: ego demoniū nō habeo. Quartū fuit ſe absentare: ſicut absentaf/ ab igne vas ne ſupeſſuat. Quintum fuit/ eis reddere bona p malis: qz accepti iniu/ riſ ſi debar ſerā documēta. Rbo. xij. Si/ eſurient inimic⁹ tu⁹ zc.

Quātū ad tertii rangiſ ſmēdatiō quā/ ch̄is de ſua doctriña fecit: cū ſubdiſ (Amē/ amē). i. vere: & geminat cā maioris certi/ tudinis (dico vobis: ſiqs fmōne meu ſer/ uauerit) in corde p ſidē. in ore p p̄fessionē: & in ope p ſerām Quesationē (mortem). ſi/ peccati mortis (nō videbit) i. nō incurrit (in eternū) niſi deficiat obſeruātiā ſinōis/ mei: vel mortē dānatiōis (nō videbit) id ē/ nō expierit fm Aug. qz viſus rōne ſue p/ feſtioſ ſoler: p ſi ſenſu poſi. j. q. Ixvij. Ixj. /xtra. ca. v. ij. di. xliij. Alij textus habent/ (nō gulfabit) & eſt ſere eadē ſnia. Dānati/ em expiunt & gulfat illā: qz ſp acru illam/ ſentit & nūqz deglutiſ. i. finit (in eternū)/ i. q̄ eſt eterna. Dicit aut h̄ ſerū Tho. q/ vita eterna eſt beata viſio dei ſi illō Jo. xvij. Hec eſt vita zc. cui⁹ viſiōis verbum/ ch̄i eſt ſeminariū qddam & pncipia i nob/ fm illō Mactb. xij. Semē eſt verbū. Si/ cut ergo q̄ plante ſemē ne corrūpaſ obſer/ uat: ad fruct⁹ pſecrōez puenit. ita q̄ fuaſ/ verbū dei puenit ad vita eternā: fm illud/ Lenui. xvij. Que faciēs h̄o viuēt in eis. (Dixerūt ergo ei iudei) intelligētes q̄ de/ moře corporis loqreſ fm Origenē (Nunc): ex his tuis verbiſ (cognoui⁹) certe ſicut/ an credebam⁹ (qz demoniū habes) q̄ ſto⁹. dixerat: ſi teſtimoniūz perhibeo de mei po/

lida & iſana loqris. Quis eīm viuīt & non/ videbit mortē. Glosa. Sicut accepta cō/ tumelia bonus melior fit: ita mali pē bñt/ ſicio peiores. Hec ille. (Abraā mortu⁹ eſt/ zpphetē: & tu dic: ſiqs fmōne meu ſuaue/ rit mortē nō gulfabit. Dicit aut h̄ ſerū ſlo/ bo. q̄ cū dñs viſiſter: nō videbit: iſti re/ tulerūt nō gulfabit: q̄ idē ſunt qntū ad illo/ loꝝ intētione ſed nō qntum ad veꝝ. intelh/ lectū. Nā mortē videre eſt pfecte ea expli/ ri. ſed ea gulfare eſt aliquā eius participa/ tionē habere. Sunt aut aliq eam nō vidē/ res mortalit̄ peccādo: ſed tñ eā gulfātes p/ aliquā leuē terrenoꝝ affectiōez (in eternū) /quasi diceret. Iſti ſuauerūt ſermonē dei: /loꝝ null⁹ eſt maior: & tñ mortui ſunt. Nū/ quid maior eſt deo cuius ſermonē ſeruan/ res moriunt̄: imo nō eſt maior: omni hoīe/ (Nunqđ tu mat̄o eſt patre nro Abraam/ qui mortu⁹ eſt) q̄ ſi diceret: Non p certo/ Et nequēter ſi eſt minor: Abraam mor/ talis eſt: & nō potes immortaliṭā largiri/ (Et zpphetē mortui ſunt) ſidur aut dicit/ Chryſ. ex verbiſ dñi poterāt ſic arguere. Nunqđ maior eſt deo: vel ſervantes fmō/ nem tuu ſunt maiores Abraā & zpphetis: /ſed noluerūt: volētes inferre q̄ nec etiam/ maior erat q̄ Abraam (Quem teipm fa/ cis: id eſt fungis. Quasi dicas. V̄ def q̄/ pferas te omi homini & ianiter velis glo/ riari (Respondit Jefus. Si ego glorifico/ meipm gloria mea nihil eſt) Hoc aut ex/ ponit pmo de ch̄o inqntum deus: vt ſic/ ſensuſ: Omnia a patre meo habeo: a me/ ip̄o at n̄pil. Alij ſi volo glorificare me p/ gloria mea qua a me habeat: ipſa nihil eſt. /quia ſicut deitatiē ita & gloriā deitatis ac/ cepi a patre. Secūdo de eodē inqntuz ho/ mo ſic. Si glorifico meipm: ita q̄ iſta glo/ riā nō referā ad gloriā & honorē dei. ſed/ ad me finaliter & ultimāte (gloria mea ni/ hil eſt) coram deo: qz vanā eſt & falſa. Nul/ la enīz creature debet in ſe gloriarī: ſed in/ deo: ſicut nihil boni haber a ſe ſi a deo/ Tertio de eodē inqntū homo ſic (Si ego) /singularit̄ & ſolus (glorifico meipm) /d' eſt/ gloriouſuz dico (gloria mea nihil eſt) fm exi/ ſtimatione veltrā: quia me puz hominez/ putatis. Sic enim fm Chryſ. etiaſ ante/ dixerat: ſi teſtimoniūz perhibeo de mei po/

Tractatus

.II.

testimonii meū nō est vix. s. fini vestrā o
tudei existimationē. Est pater me⁹ q̄ glo-
rificat me. Ideo nō solus me glifico. Glori-
ficauit aut̄ pater filiū fin Alchiniū p̄ suā
vocē in baptismo: z in transfiguratione qn̄
dixit: Hic est fili⁹ me⁹ zc. z tpe passionis
cū venit ad eū. Jo. xij. z post passionē sus-
citādo eū z collocādo in dextera sua. Poſſ
sum⁹ aut̄ addere q̄ glificauit eū. i. glōſus
pduxit inqntuz est de⁹ cōcōndō ei sapien-
tiā z op̄tentia suā q̄ tot mirabilia fecit:
z inqntuz est hō in pceptio ſerēdo ratā
gram: sapiam: z gl̄iam. Arguit aut̄ Ari-
ani q̄ pater sit maior filio: q̄ glificat filiū:
q̄bus dicim⁹ q̄ si sua rō bona est: etiā fili⁹
effet maior patre: q̄ clarificauit prem sup
terrā Joā. xvij. Idē em̄ est fin Aug. glori-
ficare z clarificare. Unū glia importat qn̄
dam claritatē: z dī q̄l̄ claria: z est fz Am-
broſiū. clara noticia cū laude. Dicim⁹ ḡ q̄
glorificas aliu est eo maior: si nō pferat ei
eandē gliam quā habz. Ubi aut̄ glificas
totā suā gliam cōicat glorificator z nō aliā
v̄ est in pposito: ibi nō est maioritas: z eq-
litas. Quantiū tñ ad humanitatē p̄ filio
gliam alia dedit a sua: z sic maior est (quē
vos dicit⁹ q̄ de⁹ noster est: z nō cognouit
stis eū) Sed ptra: q̄ ex lege habebat eius
noticia. Nā dicit Deut. vij. Audi isrl: do
min⁹ deus tu⁹ de⁹ vn⁹ ē. Ad h̄ dī tripl.
Primo fin Theo. q̄ nō cognoscebat deu-
sub rōne pris: q̄ mysteriū trinitatis igno-
rabant. Et h̄ a maiozib⁹ sp̄ fuerit myste-
riū trinitatis creditū explicite in lege moy-
si: tñ hoc vep̄ est qn̄ erāt iusti nō cognoran-
tes q̄ scire tenebant. Scđo fin eundē: q̄a
nō cognoscebat eū facit: sed negabant: q̄
erāt homicide z p̄emptores dei. Tertio
fin Alchiniū dī q̄ nō cognoscebat eū eo
modo q̄ cognoscend⁹ erat: h̄ qdammō eū
carnalit id est tanq̄ carnale dñm: z cui p-
tpalib⁹ debuit̄. Ego aut̄ noui eū oibus
modis p̄dier. Ego inquā singlarit z nul-
lus aliis intellect⁹ creatus illū p̄rehen-
dit: vt p̄t p̄t q̄ sc̄m Theo. i. q. xij. (ersi dixi/
ro quia nescio eū: ero fili⁹ yobis mendax)
Quasi dicat. Ista dico nō ad iactantias:
sed vt veritate loquar (Sed sc̄o eū) natu-
raliter: cū mea sc̄ia sit ab illo mis̄i natura
liter p̄ generationē cōcata in ea p̄fectione

in q̄ illam ip̄e habet: z hoc inqntū de⁹: in
q̄ntum p̄o hō sc̄o cū noticia br̄ifica: h̄ nō
p̄rehēdo: quia ania mea finit̄ est capaci-
tatis. z deus est infinitū obiectū. Glide sā
ctum Tho. iij. par. q. ix. z. x. z. xi. z. xij. (et
sermonē eius seruo) ita: q̄ factō nō nego il-
lum: nec sum in doctrina mea mēdat. Or
p̄o dixerat: nunq̄ tu maior es zc. iō sub-
ditur fin Chrys. (Abraā pater vester ex/
ultrauit). i. cū leta fiducia optauit (vt vide-
ret dī meū jō mino: me est: a q̄ suā p̄fecti-
onē expectat: z vidit z gauius est p̄ter
bñſciū. i. qd̄ a me vt a maiore haber: sicut
dicit Chrys. Iste autē dies multiplicat a
m̄lt̄ sumiſ z afflig. Quidaz dicit p̄mo
q̄ cī dies eternitatis q̄ fin Aug. nescit oc-
casum quē vidit Abraā p̄ fidē. Sed hoc
nō videb̄t bñ dīctū: q̄ qn̄ exultauit: hoc est
optauit vt videret iā istū dīc isto mō vide-
bat cū iā haberet fidē de ch̄o: cui⁹ dī em̄
oprabat. Pōt aut̄ dicit q̄ h̄c dīc vidi: qn̄
deū vidi corporali visiōe cū ipa eternitatis z
p̄seq̄nt̄ dies eternitatis sic ip̄e de⁹. Und
dī Greg. in omel. Lūc Abraā dīc dñi vi-
dit cū in figuris sume trinitatis tres ange-
los hospitio suscepit. Hec ille. Sicut aut̄
vult Aug. li. de trini. tūc vidiſ trep̄ p̄oas
diuinās in q̄s duceb̄t angeli ibidē appa-
rentes in plōna eaq̄. Scđo dī Aug. q̄ est
dīc in carnatiōis: quā futurā fidē cognō-
uit: deo dīcere: Ex te nasceſ in q̄ oēs gen-
tes bñdicenſ. Hūc dīc credo Abraā vidil-
se dū effet in limbo: vel dei reuelatiōer vel
Ioāni testimoniō. Tertio dicit Chrys.
q̄ el dīc passiōis quē (vt idē) Abraā
non viderat adhuc in ſe ſed in ſua figura:
qn̄ voluit imolare Iſaac: z de q̄ die gaui-
ſus eſt cū ſanguine paſſiōis agni ſal⁹ m̄d̄
pēdeat. Pōſſim⁹ et dīcere q̄ dīc ch̄i: eſt
ipa viſio q̄ videt ch̄i: iſc dī Lū. xvij. Ile-
niet dīc qn̄ desideret: ynu dīc fili⁹ hois. i.
videre eū z h̄c yna die. Vidiſ ḡcale dīc
Abraā ſi vidiſ ch̄im: qd̄ potuit eſſe m̄lt̄is
modis. Sicut em̄ moyses illū vidiſ i trāſ-
figuratiōe: potuit alas z ip̄e Abraā illuz-
vidilſe z anī incarnatiōe z poſt (Dixerūt
ḡ iudei ad eū) p̄ſiderātes fin Grego. in eo
eratē corpiſ z nō eternitatē deitatis. (Qui
q̄ginta annos nōdū habes: z Abraā vidiſ
ſtu: q̄l̄ dicerent Iſanis. Sed quare non

Feria. II. post do. de passione

Dicunt abraam vidit te: sicut videbas exi-
gere sermo chii. Dicit q; hoc faciūt yr o/
stendat Abraā chō maiore. Sed cū do/
min⁹ esset. xxiiij. anoy. v. circa: q̄re nō di-
xerūt q̄dragita annos sic q̄nq̄nta. cum
int̄cederēt dñm oñdere modici esse tēporis
respectu diez abrae. Ad h̄ dī fm̄ Theo.
Primo q; sic dixerūt quia sic occurrit eis
Sed fm̄ alios vt idem recitat ppter reue-
rentia anni iubilei qui est q; Inquagelij?
Tertio fm̄ Chryſ. dicit q; dñs Jēsus p-
pter delicata nature complexione; ppter la-
borꝝ mltitudinē; ppter illiꝝ tre caliditatē; p-
pter multā paupertatē 2lūpt⁹ et attenuat⁹
videbas maioris erat; q̄ esset. Dicit illis
Jēsus. Amen amen dico vob; anq̄ abra-
am fieret ego sum) Scdm̄ Br. non dicit
fui: q; eternitas non habet prēteritū ne/
q; futurū; s; indiuisibilis est et tota s; ilis
ratio: et coexistit oībꝝ tglbꝝ; vt patrꝝ p san-
cto. j. q. x. Sed quare nō dixit era: qd si
gnificat pteritū et p̄sens simul. Et q; enī
eternitas coexistit omnibꝝ temporibus:
quanto aliquod v̄erbū dicit plura tēpo/
ra videt magis puenire eterno. Ad h̄ di-
co q; totum q; dicit ly ante cu m ly sum.
quia ly ante pteritū et ly sum presens in/
dicat. Sed contra: q; fruſtra fit p plura
quod potest fieri p pauciora. Ad hoc
dico q; yez est si equi bene fiat. quod non
est hic: q; dicendo: ante ego sum: ostendit
sicut dicit se esse illū qui dixit. ego suz qui
sum: qd non equi bene fecisset dicendo: e/
go eram. Per hoc aut q; dicit sū Quincis
Ari⁹ qui filium negauit coeterū patri-
tan⁹ purā creaturā que iniū essendi b a-
buerit: et Ebion ac Eberinthus qui di-
cunt eum ex virginē habuisse principiū es-
sendi. Et Nestorius q; existit aliam esse p/
sonam fili⁹ dei et fili⁹ virginis. Nam fili⁹
virginis est qui ista dicit. et huic nō cōpe/
tit ante abraam esse inquantū natus o ꝑ/
gine: sed inquantū deus est. Tulerunt
ergo lapides iudei vt iaceret in eum) tan-
q; ihoiez blasphemūq; se deo eq̄ret. Jē-
sus autē nolens exercere potentia sed pa-
tentia demonstrare: fm̄ Augustinū: et no-
lens tali tempore vel morte occubere: fm̄
sanctū Thomā. et vo lens fidelibꝝ exem-
plū p̄bere psecutores declinādi quando/

q; fm̄ eundem (abscondit se) id est inuisi-
bilem s; sanctū Thomā uiuinitus se eis
reddidit. (et exiuit de templo). et in ipso
exitu illuminauit cecū a natuitate; vt alio
dictum est. In hac autē parte est mora
le documentum: de quo Br. ait. Imita-
tione dei gloriosus est iniuriam patien-
do fugere q̄ respondendo supare. Hec ih-
le. Est et aliud. Nam hodie sunt multi q̄
tuor modis christū occidere tentantes:
sicut oīm iudei. Nam q; nouiter cōuersos
ad christū scandalizāt: christū parvulum
in eoz cordibꝝ cū Herodē q̄runt occide-
re. Sed heretici negātes ei⁹ deitatem ip̄na
volunt p̄cipitare cū nazarenis: et ei⁹ fran-
gere caput: quia caput christi deus. j. Co-
rinth. q. Qui p̄o malis cogitatiōibꝝ occu-
pan: eum lapidare q̄runt cum iudeis hic
Beda. Quot malas cogitatiōes q̄s assu-
mit: quasi tot lapides in christum mittit.
Qui p̄o ad vomitum redeunt: quantum
in se est illum crucifigunt. Hebre. vi. Rur-
sus crucifigentes. cc.

Feria secunda post dominicā de passione

Textus euange. Ioā ca. v.
Iserunt principes et
m pharisei ministros ut
app̄henderet iessū. Di-
xit ergo eis Jēsus. Ad
huc modicū tps vobiscū sum et
vado Ad eū q; me misit ḡret⁹ me
et nō inuenietis. et vbi sum ego
vos nō potestis venire. Dixerit
iudei ad semetipos. Quo hic
itū⁹ est q; nō inueniem⁹ eum:
Munqd in disp̄sione ḡetiū itū⁹
rus est et doctur⁹ getes. Quis ē
hic sermo q̄ē dixit. ḡret⁹ me et
nō inuenietis. et vbi sū ego vos
nō potestis venire. In nouissi-
mo aut die magno festinatis
stabat iesus et clamabat dicens
Si q̄s sicut yēiat ad me et bibat
Qui credit in me sicut dicit scri-